

شناخت ادبیات و کارکردهای آن

مؤلف:

فرح ناز نظری

www.ketab.ir

- سرشناسه : نظری، فرحناز، ۱۳۴۸-
عنوان و نام پدیدآور : شناخت ادبیات و کارکردهای آن/ مولف فرحناز نظری.
مشخصات نشر : مشهد: انتشارات جالیز، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری : ۱۳۶ ص.: جدول.
شابک : ۵۵۰۰۰۰ ریال ۸-۷۳۷-۲۶۳-۹۷۸-۶۲۲ : 978-622-263-737-8
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
پادداشت : کتابنامه: ص. ۱۲۳ - ۱۲۶؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع : ادبیات فارسی -- ایران -- تاریخ و نقد
موضوع : Persian literature -- Iran -- History and criticism
رده بندی کنگره : ۳۳۷۵۲IR
رده بندی دیویی : ۹/۰۹۸
شماره : ۴۲۷۵۴۲
کتابشناسی ملی :
اطلاعات رکورد : فیبا
کتابشناسی :

شناخت ادبیات و کارکردهای آن

فرحناز نظری

ناشر: انتشارات جالیز

چاپ: اول، تابستان ۱۴۰۰ / ۱۰۰۰ نسخه

قطع: وزیری / تعداد صفحه: ۱۲۶

قیمت: ۵۵۰،۰۰۰ ریال

شابک: ۸-۷۳۷-۲۶۳-۹۷۸-۶۲۲

طراح جلد: صالح مقدم

صفحه آرائی: سعید محمد مهدیزاده فیض آبادی

حق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

۹.....	مقدمه
۱۱.....	شناخت ادبیات
۱۳.....	ادبیات ایران از آغاز تا امروز
۱۳.....	ادبیات ایران پیش از اسلام
۱۴.....	دوره‌ی باستان
۱۴.....	الف. ادبیات مادی
۱۵.....	ب. ادبیات سکایی
۱۵.....	ج. ادبیات فارسی باستان
۱۷.....	د. ادبیات اوستایی
۲۲.....	دوره‌ی میانه
۲۲.....	ادبیات میانه‌ی غربی
۲۵.....	ادبیات میانه‌ی شرقی
۲۵.....	الف. ادبیات سغدی
۲۷.....	آثار مانوی
۲۷.....	ب. ادبیات خوارزمی
۲۸.....	ج. ادبیات سکایی
۲۹.....	د. ادبیات بلخی
۳۰.....	ه. ادبیات مانوی

۳۲	ادبیات ایران پس از اسلام
۳۴	آغاز ادبیات جدید فارسی
۳۵	دوره‌ی‌های گوناگون شعر فارسی
۴۱	شاعران بزرگ پارسی‌گوی هند
۴۴	نثر فارسی
۴۷	ریشه‌شناسی ادبیات
۴۹	ادبیات چیست؟
۵۲	کارکرد ادبیات
۵۴	هدف ادبیات
۵۵	حقیقت ادبیات
۵۶	وظیفه‌ی ادبیات چیست؟
۵۷	تقسیم‌بندی ادبیات
۵۸	رابطه زبان و ادبیات
۵۹	ویژگی ادبیات
۵۹	تقسیم‌بندی ادبیات به لحاظ اثرگذاری در زندگی بشر
۶۰	ادبیات متهد
۶۲	ادبیات غیر متهد
۶۴	کلیات و ویژگی انواع ادبی

۶۴	۱- زمینه های ظهور و اوج انواع ادبی
۶۵	۲- مبنای تقسیم بندی ادبیات در علم انواع ادبی
۶۶	۳- مباحث اصلی در علم انواع ادبی
۸۰	ادبیات غنایی
۸۰	الطاف حق
۸۲	افسون چشم
۸۴	ادبیات و کارکرد آن
۸۸	ادبیات و ارزش هایش
۹۰	ادبیات سازنده ارزش
۹۴	ارزش خود ادبیات
۹۸	ادبیات کودک
۱۰۰	در حوزه ادبیات کودک و نوجوان ایران
۱۰۱	نویسنده ادبیات کودک
۱۰۲	اهمیت ادبیات کودکان و نوجوانان
۱۰۳	انواع ادبیات کودک و نوجوان
۱۰۴	پیشینه ادبیات کودک و نوجوان در جهان
۱۰۷	پیشینه ادبیات کودک و نوجوان در ایران
۱۲۰	تصویرگری کتاب کودک
۱۲۰	مطبوعات

ریشه ادبیات، ادب است. در لغت نامه دهخدا، چنین تعریف شده است: «ادب به معنی ظرف و حسن تناول- آئین، راه و رسم- فرهنگی شدن (بیهقی)- حسن معاشرت، حسن محضر (غیاث اللغات)- الادب هو حفظ اشعار العرب و اخبارها و الاخذ من کل علم بطرف (ابن خلدون)- شناختن اموری که بوسیله آنها انسان از همه اقسام خطا مصون ماند (تعریفات جرجانی)- هر ریاضت ستوده که به واسطه آن انسان به فضیلتی آراسته می گردد- بعضی در فارسی به فرهنگ ترجمه کرده و گفته اند ادب یا فرهنگ به معنی دانش می باشد- علم ادب یا سخن سنجی در اصطلاح قدما عبارت بوده است از معرفت به احوال نظم و نثر از حیث درستی و نادرستی و خوبی و بدی و مراتب آن (ذکاء الملک، تاریخ ادبیات)».

اما عناصر ادبیات، لفظ، معنی، عاطفه و تخیل، می باشند. استاد کزازی (۱۳۷۳: ۱۵) میگوید: "برای شناخت ادب، دانستن زبان بایسته است اما تنها به زبان دانی، نمی توان بسنده کرد. ادب زبانی است که پرورده شده است." به عقیده سارتر (۱۳۸۸: ۶۰) "فقط معنای کلمات است که به کلمات، وحدت بیان و استقلال می بخشد، اگر معنی نبود الفاظ چون اصواتی میان تهی یا خطوطی کج و معوج می آشفتنند و می پراکنندند". ادبیات، عواطف انسان ها را هدف می گیرد چنان که سارتر (۱۳۸۸: ۱۳۰) میگوید: "منظور نویسنده، مانند همه هنرمندان دیگر، آن است که به خوانندگانش نوعی احساس عاطفی بدهد که در عرف به لذت زیبایی موسوم است." تخیل رکن دیگر در ادبیات است و آن را در هر اثر ادبی می توان یافت.

به نظر می رسد عنصر معنی در شعر، و تخیل در ادبیات مدرن، نقش مهمتری دارند. ما با خیال پردازی نویسنده به واقعیت مجازی او وارد می شویم. ادبیات به دو شکل نثر و نظم ارائه می شود. انواع ادبی طبق تعریف دکتر شمیسا "جنبه معنایی دارد و عبارتند از: حماسی، غنایی،

نمایشی، داستان نویسی. "امروزه ادبیات داستانی به خصوص رمان، از محبوبیت بیشتری برخوردار است.

هر چند ادبیات مدرن، بعد از رنسانس شکل گرفت و میلر (۱۲: ۱۳۸۴) نشان می دهد: "مفهوم مدرن و غربی ادبیات هم زمان با ظهور تحقیقات مدرن دانشگاهی ریشه گرفت. " اما سارتر (۲۷۶: ۱۳۸۸) می نویسد: "موضوع ادبیات همیشه مسئله انسان در جهان بوده است." میلر (۵۸: ۱۳۸۴) در تعریف ادبیات میگوید: "ادبیات را می توان نوعی کاربرد عجیب وازه ها برای ارجاع به اشیاء، مردم و حوادثی دانست که هرگز نمی توان مطمئن بود در گوشه ای از جهان موجودیتی حقیقی دارند یا نه."

اگرچه تعریف ادبیات در طول تاریخ تغییر کرده است اما الفاظ، معانی، عواطف، و خیال، عناصر تشکیل دهنده ادبیات هستند. معنی در شعر و تخیل در رمان، خواننده را بیشتر جذب می کند. شکل های رایج ادبیات، شعر و نثر، و تفاوتش با انواع ادبی، در فرم ظاهری آن است. خوانندگان امروزی، بیشتر به خواندن رمان، توجه دارند.